

گزارش خبرنگار «جوان» از نمایشگاه نهضت مردمی جمع آوری آثار شهدا و دفاع مقدس

گنجینه‌ای زنده در نمایشگاه جنگ

■ علیرضا محمدی

چند روز پیش که به قصد زیارت مزار شهدا به امامزاده علی‌اکبر چیدتر رفتیم، به طور اتفاقی با نمایشگاهی از آثار شهدا آشنا شدیم که در طبقه فوقانی امامزاده دایر شده است. در گشت‌و‌گذاری که در «نهضت مردمی جمع آوری آثار شهدا و دفاع مقدس» داشتیم، همراهان

باشید.

■ غوغای تاریخ

صحن بیرونی امامزاده علی‌اکبر چیدر بیش از هر جای دیگری آدم را یاد گلزار شهدای بهشت زهرا می‌اندازد. قبل از ظهر یکی از روزهای اردیبهشت ماه است که همراه دکتر گنجی و هیئتی از همکاران روزنامه «جوان» وارد حیاط امامزاده می‌شویم. اینجا از هر نسلی شهیدی آرمیده است. از شهدای هسته‌ای گرفته تا شهدای دفاع مقدس و مدافع حرم. چشم که می‌گردانی، جوانی از پشت قاب شیشه‌ای مزارش نگاهت می‌کند و در سوکت، بخشی از تاریخ خونبار انقلاب را روایت می‌کند!

از خرمشهر به شلمچه، از سر دشت به خلیج فارس و از سوریه تا خیابان‌های تهران... سنگ‌نوشته مزار شهدا ذهن آدم را این طرف و آن طرف می‌کشاند. یکی در سوره به شهید شده و آن یکی در خوزستان و دیگری در قلب تهران. نه خیلی دور، چند خیابان آن طرف‌تر! مزار شهید محمدحسین حدادیان یکی از شهدای فتنه دراویش که یکم اسفند ماه ۹۶ در خیابان پاسداران تهران شهید شد، در این گلزار قرار دارد. محله چیدر تا خیابان پاسداران راهی نیست. آن روز محمدحسین رفته بود چند ساعته بر گردد که با وحشی‌گری دراویش هرگز باز نگشت.

در غوغای روایت بسی کلام تاریخ معاصر، صحن امامزاده علی‌اکبر آرام و دلنشین است. چهره‌های نام‌آشنا در گلزار شهدای چیدر کم نیستند. مزار شهیدان علیمحمدی و احمدی روشن از شهدای هسته‌ای کشورمان را نزدیک مزار سردار شهید محمد ناظری زیارت می‌کنیم. شهید ناظری فرمانده تکاوران نیروی دریایی سپاه بود که اردیبهشت سال ۹۵ در خلیج فارس به شهادت رسید.

■ خوشامدگویی صیاد

هنوز مشغول زیارت مزار شهدا هستیم که با سید محمد جوزی ره به رو می‌شویم. جوزی راقبلاً در بهشت زهرا دیده بودم. آن زمان مسئول خانه شهید گلزار شهدای بهشت زهرا بود و در تهیه آرشیو تصویری مزار شهدا و خانواده‌هایشان فعالیت می‌کرد. جوزی می‌گوید به همت اهالی چیدر و خانواده شهدا، نمایشگاهی را در طبقه فوقانی امامزاده دایر کرده‌اند. از ما هم دعوت می‌کند مهمان این نمایشگاه باشیم.

چند تا پله را بالا می‌رویم و به سالی می‌رسیم که سردرش عنوان «نهضت مردمی جمع‌آوری آثار شهدا و دفاع مقدس» روی تابلوی نوشته شده است. وارد می‌شویم. فضای نمایشگاه

نسبتاً بزرگ است. پر از ویترین‌ها و تصاویر شهدا و ماکت نخل‌ها و پرچم‌هایی که رنگ به رنگ، گوشه و کنار دیده می‌شوند.

جوزی می‌گوید: حدود ۲۰ سال پیش اینجا را با حضور شهید صیاد شیرازی افتتاح کرده‌اند. همان سمت چپ، در بدو ورود، داخل یک ویترین لباس زرم شهید صیاد شیرازی قرار داده شده است. همراه دستنوشته‌ای از

ایشان که زیرش امضای صیاد و تاریخ چهارم

اردیبهشت ماه ۱۳۷۶ دیده می‌شود. صیاد دل‌ها روی برگه یادگاری نوشته است: هر که با خدا باشد خدا پاوست...

مخترم به عنوان سرباز کوچک اسلام و هم‌رمز شرمنده شهدا چه از زرم با ضد انقلاب تا جنگ تحمیلی، توفیق یافتم در این مراسم باشکوه شرکت کنم و شاهد منور تر شدن فضای عطر آگین گلزار شهدای چیدر در جوار مقبره امامزاده علی‌اکبر باشم.

با خوشامدگویی سپهد شهید صیادشیرازی وارد نمایشگاه می‌شویم. همانطور که از نامش پیداست، آثاری در اینجا به نمایش درآمده که توسط مردم و خانواده شهدا اهدا شده است. پشت اغلب ویترین‌ها، البسه و وسایل شخصی شهدا قرار گرفته‌اند. شهیدان علی‌اکبر حسینی و علی باقری از شهدای پا به سن گذاشته‌ای هستند که با لقب حبیب بین مظاهر از آنها یاد می‌شود. شهید قربانی با محاسن سفید و تصویری که نشان می‌دهد حداقل در دهه ششم زندگی‌اش گراف قرار داشت، ۱۶ سال مفقودالاتر بود. توضیحاتی از تفحص و تشییع پیکرش در سال ۷۷ را روی اعلامیه شهید می‌خوانم.

پشت ویترین دیگری دفترچه یادداشت، مققمه و اورکت نظامی شهید بیوک روغنی دیده می‌شود. بیوک روی پشت جلد دفترچه‌اش با خود کار قزم نوشته بود: امام را دعا کنید. شهید بیوک روغنی و شهید علی باقری از دو نسل مختلف بودند که در یگانی به نام بسیج، جهاد می‌کردند. این دو شاید به اندازه یک پدر و پسر فاصله سنی داشتند، اما همانطور که یک روزنامه‌نگار غربی

در توصیف رزمندگان خمینی نوشته بود: در این لشکر (بسیج) پیرمرد در کنار یک نوجوان طوری می‌جنگد که انگار هیچ اثر نشی‌یاری شکست‌شان نیست!

■ ویلچر یادگاری

دیوارهای نمایشگاه بر از عکس‌های بکری است که نمونه‌شان کمتر پیدا می‌شود. گویا این تصاویر نیز از آرشیو شخصی و خانوادگی اهداکنندگان تهیه شده است. تشییع پیکر شهدا، تجمع و راهپیمایی مردمی در دهه ۶۰، تظاهرات دوران انقلاب و... برخی از این تصاویر را شامل می‌شوند. داخل تعدادی از ویترین‌ها نیز سلاح‌ها و لایه‌خودهای دوران جنگ قرار

داده شده است. ماکت ضریح شش‌گوشه

اباعبدالله(ع)، ماکت مزار شهدای حج خونین سال ۶۶، یک قبضه کلاش‌نیکف فرسوده و رو به اضمحلال، فانوس رنگ زده و سرندهای سرخ و سبز، بخشی از وسایل به نمایش درآمده هستند. در این میان تصویر مادری که در حج خونین ۶۶ به شهادت رسیده، داخل یکی از عکس این مادر شهید، فرزندانش کوتاه‌ترین هم‌سن ویت‌رین‌ها جلب توجه می‌کند. کنار

عکس این مادر شهید، فرزندانش کوتاه‌ترین

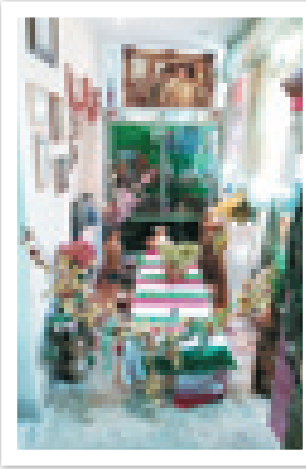
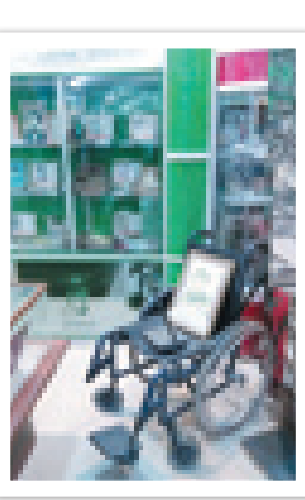
دلوخته ممکن را با خطی زیبا نوشته‌اند: «به کدامین گناه تو را کشتند مادر؟»

کمی آن طرف‌تر ویلچر جانباز شهید محمدرضا هاشمی در گوشه سالن دیده می‌شود. قاب عکس شهید را روی ویلچرش

دیدن ویلچر بدون سر نشین، حس

غربی بی‌په آدم منتقل می‌کند. خدا می‌داند لاستیک‌های کم‌باد این ویلچر چند سال تمام حکم پاهای جانباز هاشمی را ایفا می‌کردند.

با هم کجاها رفته‌اند و چه روزهایی را پشت سر گذاشته‌اند. شاید کمی خیال‌پر دازانه باشد، اما نمی‌دانم چرا احساس می‌کنم دل این ویلچر فلزی برای صاحب بهشتی‌اش تنگ شده

وسایل اهدایی مادر شهید کاوه در دو بخش قرار داده شده‌اند. در یکی از این بخش‌ها که اتاقک‌ی تقریباً شش، هفت متری است، تابلویی پوشانده شده در میان پرچم کشورمان در میان گلدان‌های اهدای مادر شهید احاطه شده است. هشت الی ۹ گلدان سفالی نسبتاً بزرگ دور تا دور تابلو را گرفته‌اند. روی دیوار اتاقک هم قاب تصاویر شهید محمدعلی کاوه نصب شده است. روی یکی از قاب‌ها نوشته شده است: تمامی گلدان‌های موجود در این غرفه و داخل موزه توسط خانم محبوبه غضنفری مادر گرمی شهید والا مقام محمدعلی کاوه تزئین و به گنجینه آثار شهدای چیدر اهدا شده است.

■ شهدای خمسه سادات

سید بهروز جوزی و سید علیرضا جوزی دو برادر شهید سید محمد جوزی هستند که تعدادی از وسایل این دو شهید نیز در گنجینه شهدای چیدر به نمایش درآمده است. بهروز متولد سال ۱۳۳۰ در سال ۶۴ به شهادت رسید و علیرضا هم که متولد سال ۵۲ بود، در اول مردامه ۱۳۶۷ در سن ۱۵ سالگی شهید شد. آنها یکی که دوستدار سفرهای راهیان نور هستند، به حتم با زیارتگاه شهدای خمسه سادات آشنایی دارند. همان پنج رزمنده شهیدی را می‌گویم که در یک وسیله نقلیه به همراه تعداد زیادی از هم‌رزمانشان مورد اصابت یک گلوله خمپاره قرار گرفتند، اما انگار این گلوله مأمور بود تا از میان آن همه رزمنده، فقط این پنج بچه سید را برگزیند و آسمانی کند.

لباس و کارت‌های شناسایی سید صاحب محمدی از دیگر شهدای واقعه خمسه سادات و هم‌میتور مهدی محمدی برادر سید صاحب سید صاحب و سید مهدی که فاصله چند روز از هم به شهادت رسیدند و خبر شهادتشان پشت سر هم به خانواده‌شان داده شد. در گفت‌ووبی که چند سال پیش با خانواده شهیدان محمدی داشتم، عنوان می‌کردند وقتی از مراسم تشییع

پیکر سید مهدی برگشتند، خبر شهادت سید صاحب به آنها داده شد. سید داوود طباطبایی، سید مهدی موسوی و سید حسین حسینی دیگر شهدای خمسه سادات هستند.

■ سردار سر به زیر

سردار حاج اسماعیل معروفی معروف به سردار سر به زیر را هم در نمایشگاه می‌بینیم. باتوق حاج اسماعیل گلزار شهدای بهشت زهرا و همین گنجینه شهدای چیدر است. برای اولین بار حدود ۱۱ سال پیش او را در خانه شهید بهشت زهرا دیدم. سرداری که در جریان عملیات کربلای یک مجروح می‌شود و برای همیشه قدرت تکلمش را از دست می‌دهد.

حاج اسماعیل را باید متواضع‌ترین سردار جنگ بدانیم. فرمانده گردان معمار انقدر متواضع و سر به زیر است که در نگاه اول باورت نمی‌شود روزی فرماندهی گردانی خط‌شکن را بر عهده داشته است. فریادهای ارنه به انجام دشمن می‌انداخت. اما حالا در برابر سؤال‌هایی که از او می‌پرسم، فقط لیخند می‌زد و سرش را پایین می‌اندازد. در بخشی از نمایشگاه، یونیفرم پاسداری جانباز معروفی با سر دوشی سرداری‌اش قرار داده شده است. اگر خوب نگاه کنیم، نه این سر دوشی‌ها که خود حاج اسماعیل معروفی ارزشمندترین گنجینه‌ای است که می‌تواند برای یک ملت به یادگار بماند.

طراح:علیرضا سجادی فر ■ شماره ۵۳۶۷

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

از بالا به پایین

۱-ورزشگاه- مشابت نظامی ■ ۲-هماور- کسی که اموال دزدی شده را می‌خرد -نومدین سورة قرآن کریم ■ ۳- پر حرفی- پایتخت اردن - گیاه تاجریزی - نشانه■ ۴-عبادان امروزی- ارفاق - واحد سیگار ۵-بازنده شطرنج- از وسایل ارتباطی - دریا ■ ۶- کبوتر صحرایی- شایع‌ترین اختلال کروموزومی در انسان- از شهدای بنام سالهای دفاع مقدس ■ ۷- حمام یک نفره - یار پیل - گردنه کوه■ ۸- صابون خیاطی - پایتخت بنگلادش - امتیاز ورزشی - بنده و شما■ ۹- جانشین شاه - محل ذخیره اندوخته دنیوی - امر به یافتن ■ ۱۰- از اقلیت‌های مذهبی - رنگی از خانواده سفید - مایوس و دمغ■ ۱۱- همین ستون! - سازمان پیمان آتلانتیک شمالی - قربانگاه حاجیان ■ ۱۲- درون دهان - تنگه بین جزیره سیسیل و خاک اصلی ایتالیا- بنیانگذار سلسله ساسانی■ ۱۳- دوستی - جوانمرد - افسون حیوانات گزنده - جانشین او ■ ۱۴- پشت سر هم - یزشک مخصوص فرعون - میدانی قدیمی در تهران ■ ۱۵- مثلی کنایه از وقت تدارک امری سبزی شدن

از بالا به پایین

گفت‌وگو

نویسنده «دختر شینا» در گفت‌وگو با «جوان»:

قهرمان کتاب جدیدم یک قصه عجیب و غریب روایت می‌کند

■ احمد محمد تبریزی

نویسنده کتاب «دختر شینا» شخصیت کتاب جد بدش را از خرمشهر انتخاب کرده است. ضرابی‌زاده این بار از زادگاهش همدان به کیلومترها آن‌سوتر سفر کرده و خاطرات شخصیتی پیچیده در جنوب کشور را به رشته تحریر در آورده است. شخصیتی که هم همسر شهید است و هم مادر شهید. قطعا خواندن زندگی این شخصیت، جذابیت زیادی برای خوانندگان خواهد داشت. این کتاب در حال حاضر در مرحله ویراستاری نهایی است و تا شش ماه آینده به بازار نشر خواهد آمد.

■ قصه‌ای از سال ۱۳۰۵

بهناز ضرابی‌زاده در گفت‌وگو با «جوان» درباره حال و هوای کتاب جدیدش گفت: قصه این کتاب از سال ۱۳۰۵ شروع می‌شود و تا زمان انقلاب، دفاع مقدس و پس از جنگ ادامه پیدا می‌کند. یکی از جذابیت‌های کتاب همین رازآلود بودن داستان و روند تاریخی‌اش است. اینکه یک شخصیت در طول این سال‌ها چطور زندگی کرده و چه سرنوشتی داشته است، خواندش را بسیار جذاب خواهد کرد.

نویسنده کتاب «گلستان یازدهم» با بیان اینکه کتاب جدیدش همچون آثار قبلی‌اش در قالب خاطره‌نگاری است و او سعی کرده در آن همه نوع مخاطب را راضی کند، تأکید کرد که همچون کارهای قبلی‌اش «عشق» هم‌چنان وجود دارد و یک عنصر پررنگ و مهم در کتاب است.

■ در جمه دختر شینا

ضرابی‌زاده در مورد تجدید چاپ کتاب‌های قبلی‌اش گفت: «دختر شینا» تا به حال ۸۵ بار چاپ مجدد شده و «گلستان یازدهم» هم ۲۵ بار تجدید چاپ شده است. همچنین گفتنی است «دختر شینا»، روایت خاطرات قدم‌خیر محمدی کنگان، همسر سردار شهید ستار ابراهیمی از شهدای برجسته استان همدان است که در عملیات والفجر ۸

به شهادت رسید. قدم‌خیر محمدی کنگان در حالی که تنها ۲۲ سال داشت همسرش به شهادت رسید و از آن زمان و با وجود پنج فرزند، ازدواج نکرد و به تنهایی فرزندانش را بزرگ کرد. کتاب «گلستان یازدهم» نیز بیانگر خاطرات زهرا پناهی‌روا همسر شهید علی چیت‌سازیان از فرماندهان اطلاعات عملیات دوران دفاع مقدس در لشکر انصارالحسین(ع) همدان است.

کتاب‌های خاطره‌نگاری نشان داد اگر این کتاب‌ها به خوبی و درستی پردازش و نوشته شوند مخاطبان زیادی را جذب خواهند کرد. نویسنده «دختر شینا» در پایان افزود: اعتقاد دارم آدم خوش‌شانسی هستم که هم تجربه زیستی خودم را داشتم و هم توانستم سه بار دیگر زندگی کنم. یک بار با خانم قدم‌خیر محمدی کنگان در کتاب «دختر شینا»،

یک بار دیگر با خانم زهرا پناهی‌روا در کتاب «گلستان یازدهم» و بار آخر با شخصیت کتاب جدیدم که یک قصه عجیب و غریب برای روایت داشت.

روایت خاطرات قدم‌خیر محمدی کنگان، همسر سردار شهید ستار ابراهیمی از شهدای برجسته استان همدان است که در عملیات والفجر ۸

به شهادت رسید. قدم‌خیر محمدی کنگان در حالی که تنها ۲۲ سال داشت همسرش به شهادت رسید و از آن زمان و با وجود پنج فرزند، ازدواج نکرد و به تنهایی فرزندانش را بزرگ کرد. کتاب «گلستان یازدهم» نیز بیانگر خاطرات زهرا پناهی‌روا همسر شهید علی چیت‌سازیان از فرماندهان اطلاعات عملیات دوران دفاع مقدس در لشکر انصارالحسین(ع) همدان است.

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵